

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/12/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

I.U.MADJIDOV – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Y.S.ERGASHOV – f-m.f.d., professor.

R.X. SHIRINOVA – fil.f.d., professor

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdullayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Mengliyev B.R. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **Z.A.PARDAYEV**

TOSHKENT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Axmedova U. Qishloq xo'jaligini rivojlantirishda fermer xo'jaliklarini ahamiyati (Farg'ona vodiysi misolida).....	4
Boymurodov Sh. O'zbekistonda o'rta maxsus kasb-hunar ta'limi tizimidagi o'zgarishlar.....	6
Gaybullaeva Y. Sovet davrida tikuvchilik fabrikalarini mato xom-ashyosi bilan ta'minlash va uning muammolari	10
Jumayev J. Sovet hokimiyatining yangi yerlarni o'zlashtirish va aholini ko'chirish siyosatining manbalarda yoritilishi (Nurota vohasi misolida)	13
Qobulov K. Buxoro amirligining iqtisodiy hayotida ichki savdo aloqalarining rivojlanishi	17
Mingboeva N. O'zbekistonda turizm: ziyorat turizmi.....	20
Normurodova G. History of legal anthropology and its perspectives.....	23
Rajabov S. Hofiz Tanish Buxoriyning "Abdullanova" asarini keng ilmiy jamoatchilikka yetkazishda akademik Bo'ribov Ahmedovning tutgan o'rni	25
Rahmatov M. Turkiston o'lkasida XX asr boshlaridagi taraqqiyatparvarlar harakatida Saidnosir Mirjalilov o'rni	28
Rashidov O. XX asrning 20-yillarida sovet hokimiyatining O'zbekistondagi kadrlar siyosati	32
Temirova M. Sferokonus idishlar yoki "Simob ko'zacha"ning nomlanishi xususida.....	35
Xo'shboqov P. O'zbekiston to'qimachilik mahsulotlarining raqobatbardoshligi.....	38
Yusupov R. Yangi O'zbekistonni qurishda qonun ustuvorligini ta'minlanishining ravnaqi	41
Yakubov O'. "Katta qirg'in"ning daxshatli oqibatlari	43
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abduraxmonov M. O'zbekiston oliy ta'lim tizimida tizimli tahlil sohasida mutaxassislar tayyorlashni takomillashtirish xususida	47
Avazov Kh. Enhancing reading skills in english: effective strategies and approaches.....	50
Avezova D. Ona tili ta'limida esse yozish malakalarini shakllantirishning imkoniyatlari xususida	53
Azizova G. Nofilologik ta'lim yo'nalishi talabalariga ingliz tilini o'qitishdagi muammolarga samarali yechim.....	55
Азизова Н. Повышение человеческого капитала как условие обеспечения благосостояния сельских женщин Узбекистана	58
Akramov X. Sotsial kapital ko'rsatkichlarining hududiy xususiyatlari.....	62
Aliqulov T., Ibragimov S., Muhiddinova G. Kasbiy masalalarni yechishda matematik modellashtirishning ahamiyati.....	66
Arziqulov E. O'zbek xalq eposlarining yoshlar ma'naviy tarbiyasini yuksaltirishdagi ahamiyati	69
Asatov A. Kuchli ijtimoiy himoya – jamiyat birdamligining asosiy omilidir	72
Aslamova F., Mardanova G. Utilizing authentic materials to develop sociocultural competency.....	74
Astankulova D., Otalieva A. Badiiy gimnastikaning ko'p qirraliligi va undagi raqs elementlarining xususiyatlari	77
Axrarova Z. Mahmudxo'ja Behbudiyning ma'naviy – axloqiy qarashlaridan tarbiyaviy jarayonlarda foydalanish imkoniyatlari	80
Achilov N. O'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash – dolzarb pedagogik muammo sifatida	84
Baybabaeva Sh. Talabalarining mustaqil ta'limini tashkil etishda "Flipped learning" texnologiyasi	87
Bekmuradova D. Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarini mustaqil fikrlashga o'rgatishda ko'rgazmalardan foydalanish	90
Bekmuratova Sh. Exploring challenges and innovations in developing communicative competence	93
Bekmuradova D. Maktabgacha yoshdagi bolalarda mustaqil fikrlash jarayonini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	96
Boysunov J. Yoshlarning ma'naviy madaniyatini rivojlantirishda qadriyatlarining o'rni va ahamiyati.....	99
Bo'riyeva G. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining ta'lim sohasiga novatsiya va innovatsiyalarni kiritish muammolari	102
Djumaniyazova T., Babajanova G. Badiiy gimnastikada jismoniy tayyorgarlik ko'rish xususiyatlari tahlili.....	104
Dushanov R. Ichki ishlar organlari tezkor-qidiruv faoliyatiga psixologik yondoshuvlar	108
Jumayev S. Molekulyar biologiya bo'yicha masalalar ishlashni o'rgatishda hujayradagi irsiy material miqdorini aniqlashga doir masalarni ishlashning metodik asoslari	110
Jo'rayev A. Nodavlat notijorat tashkilotlarning ta'lim sohasiga integratsiyalashuv zarurati	113
Jo'rayev R. O'zbekistonda hududiy manfaatlarni shakllantirishda siyosiy va fuqarolik jamiyati institutlarining o'zaro hamkorligi	116
Ibragimov A. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy shaxsiy kompetensiyalarini rivojlantirish	119
Ismailova J. Allomalar faoliyatida axloq va tarbiya.....	122
Ismoilova R. Montessorining jahon maktabgacha talim tizimining rivojlanishiga qo'shgan hissasi.....	126
Karimov U. O'quvchi-yoshlarni jismoniy tarbiyalashda o'zbek milliy harakatli o'yinlardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	129
Qarshiyev Sh. Diniy qadriyatlarni shakllantirish axloqiy qadriyatlarining poydevori sifatida.....	132
Kayumov K. O'zbekistondagi kichik shaharlarni rivojlantirishda turistik diqqatga sazovor joylarning ijtimoiy ahamiyati	135
Qodirov M. Umumta'lim maktablarining texnologik fanlarida o'quvchilarni kasbga yo'llash texnologiyalari.....	139
Quvondiqov S. Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilarini o'quvchilarda sog'lom turmush tarzini shakllantirishga tayyorlashning pedagogik asoslarini takomillashtirish.....	141
Kurbanova M. Umumiy o'rta talim musiqa madaniyati darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	143
Qurbonov B. Mustaqillik davrida Qozog'iston musulmonlari idorasi faoliyati tarixi.....	146
Qo'rg'onboyev Sh. Individual ongsizlik muammosini ontognoseologik tahlil qilish	149
Lukashova N. Toshbayeva G. Vijdon erkinligiga doir muammolar	152
Maksudova H. Mutaxassislik fanlarni chet tilida o'qitishning lingvodidaktik xususiyatlari	155
Mamatkulova N. Importance of cream strategy in foreign language learning in higher education	158
Mardonov E. O'quvchilarda tafakkur muammosi o'rganilishining nazariy tahlili	161
Maxmudov Sh., Maxmudova M. Talabalarining jismoniy tarbiya jarayonida aylanma mashg'ulotlardan foydalanishning samarali usullari	164
Mahkamov Q. Milliy ijtimoiy xotirani rivojlantirishning nazariy asoslari	166
Mengliyeva G. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijtimoiylashuvda muloqotning o'rni	169
Miraxmedov F. Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilarning kompetensiyaga asoslangan yondashuv asosida vatanparvarlik kompetentligini takomillashtirish.....	172
Mirzaakbarov A. Kombinatoriya va tanlanma masalalar orqali bo'lajak o'qituvchilarni mantiqiy fikrlashga o'rgatish yo'llari	175
Mo'minov Z. Zamonaviy sotsiologiyada ijtimoiy mobillik nazariyasi va metodologiyasi	178
Nabiyev M. Ijtimoiy g'oyalar transformatsiyasining milliy g'oya bilan o'zaro bog'liqligi.....	181
Normo'minov Sh. Ta'lim va kognitiv faoliyatda talabani ijodiy faolligi rivojlanish	184
Nuraddinova R. Abu Rayhon Beruniyning pedagogik qarashlarida ilm va fan axloqi me'yorlari masalasi	187

Nurmuratov A. O'zbekiston sharoitida masofaviy ta'limni tashkil etish mexanizmlari	190
Rajabova N. Xorazmlik valiyalar ijodi Alisher Navoiy nigohida	193
Saliev U. Voyaga yetmaganlar orasida jinoyatchilik va huquqbuzarlikning kelib chiqish sabablari va ularni oldini olishning ijtimoiy omillari	196
Tangirov N. Noosfera konsepsiyasining mazmuni va mohiyati	199
Temirov M. Bo'lajak o'qituvchilarda o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmasini takomillashtirishning pedagogik imkoniyatlari	203
Togaymurodova S. The use of electronic educational resources on professional and pedagogical development of students	206
Turaev J. The distinctive characteristics of individualized support within the context of adaptive learning in pre-school education.....	209
Turayeva L. Akademik litseylarda fizika fanini o'qitishda "Phet interactive simulations" ilovasi imkoniyatlaridan foydalanish	213
To'raxonova M. Bo'lajak pedagoglarda kasbiy o'z-o'zini anglash komponentini shakllantirishning ijtimoiy psixologik xususiyatlari	218
Turdikulov Sh. Korrupsiyani sotsial hodisa sifatidagi tahliliga doir ilmiy yondashuvlar	221
Ubaydullaeva V. Fizikaning texnik qo'llanilishi ustuvorligida tibbiyot yo'nalishlari talabalarning amaliy-jarayonli kompetentligini rivojlantirish modeli	224
Умарова Г. Разработка педагогической стратегии повышения профессиональных компетенций будущих инженеров.....	227
Umarova S. Tolerantlik tushunchasi va uning nazariy-metodologik asoslari.....	230
Usmonova Z. Innovatsion ta'lim muhitida talabalar mustaqil ta'limning tashkiliy masalalari.....	233
Usmonxodjayeva M. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga nemis tilini o'qitishda loyihalash metodi	237
Faxriddinov Y. Bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorgarligini diagnostika qilishni takomillashtirish – pedagogik muammo sifatida.....	240
Xalikova L. Ta'lim tizimida yoshlarning kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirishda innovatsioninterfaol o'qitish texnologiyalaridan foydalanish	243
Xamidova F. Oilaviy tarbiyaning bola shakllanishidagi o'ziga xos ahamiyati masalasi xorijiy olimlarning nazariy qarashlarida.....	246
Xoliqulov B. Matematik modellashtirish asosida dasturiy metodik majmualarni takomillashtirishning didaktik tahlili	249
Хужомов Б. Кураш один из важных факторов физического развития школьников.....	252
Найдаралиев Ш. Markaziy Osiyoda mintaqaviy hamkorlikni rivojlantirishning ijtimoiy zarurat ekanligi.....	255
Haqberdiyev B., Mirzayev S. Muhandislik grafikasi va dizayn fanlarini integratsiyalashda pedagogik dizaynni ishtiroki	259
Чергинская И. Методы обучения иностранному языку в средствах выражения условных отношений (русский язык).....	262
Shodmonqulova M. O'zbekistonda o'rta sinfni shakllantirish liberalizm g'oyalarning o'rni	265
Shukurov A., Egamberdiyev X., Jo'rayev I. Django freymvorki va react kutubxonasi orqali avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimini ishlab chiqish	269
Eshquvvatov T. Oliy ta'lim muassasalarini innovatsion rivojlantirishda nizolar profilaktikasiga asoslangan tashkiliy modeli	272
Eshpulatov J. Yengil atletika turlariga o'quvchi yoshlarni saralashning pedagogik texnologiyasi.....	276
Yuldasheva G. Maktabgacha yoshdagi bolalarda "men" konsepsiyasini shakllantirishning pedagogikpsixologik asoslari	278
Yunusov X. Yoshlarning ijtimoiy-demografik, sotsiologik hamda antropologik jihatlari	282
Yusupov Z. Yuqori malakali gandbolchilarni texnik-taktik harakatlarini nazorat qilish uslubiyoti	285
Yakubova G. Tayyorlov guruh tarbiyachisining savodga o'rgatish jarayoniga innovatsion yondashuvi	288
Filologiya	
Allanazarova S., Elova D. NLPda sentiment tahlili tajribasi.....	292
Amanbayeva D. Duty, obligation, responsibility, disciplined devotion to dimensions of different forms and content	296
Berdikulova N. Challenges and solutions in learning Kanji alphabet: a scientific analysis	300
Boltayeva N., Xolmuradova L. Political discourse as a special form of journalistic style	303
Ganiyeva O. XX asr AQSh realistik adabiyotida kichik nasriy janrlar taraqqiyoti	306
Djafarova D. Fransuz va o'zbek frazeologiyasida "Tarixiy xotirani" ifodalashda arxaik so'zlarning o'rni va ahamiyati.....	309
Ismailova G. Some insights into religious translation and problems occurring in translating religious words (in the example of Kutadgu Bilig by Yusuf Has Hadjib).....	312
Kambarova S. Adabiyotni fan va san'at turi sifatida o'qitishga doir yondashuvlar tahlili.....	315
Malikova Sh. O'zbek tilshunosligida intertekstuallik hodisasi tadqiqi.....	318
Musulmonova G. Sirojiddin Sidiqiy adabiy merosining o'rganilishi	321
Normuminov U. Characteristics and differences of cognitive linguistic and linguistic culture in personal culture	325
Nurmatov Y. Historical origin forming of acupuncture and its terminology	328
Nusratov J. Types and methods of translation	331
Ortiqova N. Ta'lim kontekstida "Gender" tushunchasining pedagogik mohiyati va xarakteristikasi.....	334
Radjabova H. Xavfsiz turizmni ta'minlash sohasi terminologiyasida abbreviaturalar tadqiqi.....	337
Рахимова Г. Эмотивные аспекты колористической лексики (сравнительный анализ французского, русского и узбекского языков).....	340
Raxmatova Y. XX asr badiiy adabiyotida axloqiy ideal muammosi	343
Ro'ziyeva N. O'g'uz dialektida sportga oid realiyalar.....	346
Sattarova A. Semantic derivation of verbs of physical influence on objects in english and russian languages.....	349
Sidiqova Sh. Abduqayum Yo'ldosh hikoyalarning suyet xususiyatlari.....	352
Suyunov B. Tezaurus – lingvistik taraqqiyot omili	356
Turayeva D. Muallif punktuatsiyasining yuzaga kelishi va punktuatsion tizimdagi yangi an'analar.....	359
To'rayeva M. Sharif Yusupovning Furqat biografiasiga oid tadqiqotlari.....	363
Turdibekov M. Oponimlarining yasalish xususiyatlari (Shimoliy Tojikiston toponimlari misolida).....	367
Турсинмуратов Ш. Проблемы поэтического перевода произведений А.С.Пушкина на каракалпакский язык (на примере стихотворения «Чёрная шаль»).....	371
Tursunov J. Ajratilgan gap bo'laklarini yuzaga keltiruvchi asosiy omillar.....	374
Usmonov Sh. Lirik psixologizm va uning o'ziga xosligi.....	377
Xolboyeva D. Ingliz va o'zbek tillarida turizm terminlarini tarjima qilish metodlari va qiyinchiliklari	380
Xolmatova V. Nutqiy tuzilmalar semantikasining konnotativ bo'limlari	383
Shujieva Sh., Abdilakimov D. Cho'lpon ijodini o'rganilishiga doir ayrim mulohazalar	386
Shukurova S. Jon Steynbekning "G'am-tashvishlarimiz" romanida inson ma'naviyati va erki, shaxs psixologiyasi va xarakteri hamda uning o'zbek nasri namunalarini bilan mushtaraklik jihatlari.....	390
Yakubova N. Lexical and semantic characteristics of terms related to tourism	394